

ku.remissvar@regeringskansliet.se

Med kopia till: ku.csm@regeringskansliet.se

Yttrande över Sametingets förslag till handlingsprogram för bevarande av de samiska språken

Ku2020/01895

Skolinspektionen lämnar här sina synpunkter. Yttrandet är begränsat till de åtgärdsförslag i handlingsprogrammet som främst berör myndighetens verksamhetsområde och som inte tidigare har remitterats till myndigheten.¹

Sammanfattning

Skolinspektionen är väl medveten om rådande utmaningar för de samiska språken. Utbildningsområdet har stor betydelse för de samiska språkens fortlevnad och utveckling. Det är därför av stor vikt att det finns goda möjligheter för elever som tillhör samerna att få undervisning i samiska. Skolinspektionen kan dock konstatera att det trots flera olika reformer finns stora utmaningar då flera grundläggande förutsättningar saknas för att bedriva undervisning av god kvalitet i samiska. Utmaningarna handlar bland annat om stor brist på behöriga lärare och tillgång till läromedel i samiska.

Handlingsprogrammet innehåller flera förslag till åtgärder på kort och lång sikt för att bevara de samiska språken. Skolinspektionen bedömer att flera av förslagen är omfattande och kräver fortsatt utredning.

Skolinspektionen avstyrker följande åtgärdsförslag:

Skolinspektionens medverkan i utvecklingsarbetet av att öka omfattningen av tvåspråkig undervisning i samiska i fler delar av landet.

Därutöver lämnar Skolinspektionen vissa kommentarer till några av handlingsprogrammets förslag.

¹ Förslag i SOU 2017:60 respektive SOU 2017:91

Skolinspektionens ställningstaganden

3. En fungerande utbildningskedja

3.2 Förskola

Förtydliga formuleringen hela eller väsentlig del av utbildningen i förskola

Skolinspektionen är tveksam till förslaget. Ett sådant allmänt råd skulle endast omfatta tillämpning av en formulering i en enstaka bestämmelse. Skolinspektionen kan däremot förstå att någon form av förtydligande skulle kunna underlätta för huvudmännen i deras tolkning av bestämmelsen.

Expertgrupp för insatser inom befintlig struktur

Skolinspektionen avstår från att yttra sig över förslaget. Myndigheten vill dock uppmärksamma på att medverkan i en expertgrupp med föreslaget uppdrag inte ingår i Skolinspektionens uppdrag.

Äldre talare som resurs i förskolan

Skolinspektionen har inget att invända mot förslaget. Skolinspektionen vill emellertid peka på vikten av att de som bedriver undervisning i förskola uppfyller de krav som finns i författningarna. Skolinspektionen vill dessutom upplysa om att obligatorisk registerkontroll gäller för personer som anställs, anlitas eller tas emot i förskoleverksamhet.²

3.3 Grundskola inklusive förskoleklass

Sameskolan som unik resurs

Skolinspektionen avstår från att yttra sig över förslaget. Myndigheten vill dock peka på att medverkan i en sådan expertgrupp med föreslaget uppdrag inte ingår i Skolinspektionens uppdrag.

Utökning av tvåspråkig undervisning

Skolinspektionen avstår från att yttra sig över förslaget om insatser för att öka omfattningen av tvåspråkig undervisning i samiska i flera delar av landet. Eftersom det inte framgår tydligt vad syftet och målet är med Skolinspektionens medverkan i genomförande av förslaget avstyrker myndigheten förslaget om Skolinspektionens medverkan.

Regelförändringar kring tvåspråkig undervisning

Skolinspektionen anser att den föreslagna regelförändringen kräver en mer omfattande konsekvensutredning och avstår därför från att yttra sig.

² 2 kapitlet 31 § skollagen (2010:800), 22 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister och 1 och 3 §§ lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn.

2021-03-30

3 (3)

Reglera rätten till modersmålsundervisning i förskoleklass

Skolinspektionen anser att förslaget behöver utredas ytterligare och avstår därför från att yttra sig,

I ärendets slutliga handläggning har följande deltagit: chefsjurist Klara Cederlund, avdelningschef Anna Sellin, enhetschef Jesper Antelius och utredare Charlotte Wieslander.

Tommy Lagergren
Biträdande generaldirektör

Carin Wolf
Föredragande utredare